

JOHN
AJVIDE **LINDQVIST**

IK ZAL JE ALTIJD VINDEN

LITERAIRE
THRILLER

Een plek waar je mag zijn wie je wil zijn. Het kan.
Maar tegen welke prijs?

Over het boek

John Lindqvist is jong en worstelt met het leven. Hij wil graag goochelaar worden maar het zit hem niet mee. Wanneer hij verhuist naar een somber flatgebouw in Stockholm, wordt hij opgepakt voor diefstal. Na een nacht in de gevangenis is er thuis iets veranderd. Al snel ontdekt John dat hij via het bad in de doucheruimte kan verdwijnen naar een plek die hij 'De Andere Plaats' noemt. Een plek waar je wordt wie je wil zijn. Een beetje bloed is voldoende voor de reis. John stemt in maar ondervindt al gauw de echte prijs voor dat zogenaamde paradijs.

Ik zal je altijd vinden is een beklijvend verhaal over onze zoektocht naar verbondenheid en een authentieke wereld waar iedereen zijn plaats vindt.

De pers over het boek

'Zwedens sterkste verhalenverteller.' – *Expressen*

'Net als Stephen King houdt Lindqvist ervan om een verhaal te laten beginnen in een licht absurdistische, ontregelende setting. En dan langzaam de schurende ongemakkelijkheid opvoeren, tot het een wurgend soort beklemming wordt.' – *VN Thrillergids*

'Lindqvist is niet alleen een meester in zijn genre, hij is een genre op zichzelf.' – *Sydsvenska Dagbladet*

Over de auteur

John Ajvide Lindqvist (1968) groeide op in een voorstad van Stockholm. Hij studeerde literatuurwetenschap, werd illusionist en vervolgens stand-upcomedian. Inmiddels is hij een van de grootste Zweedse auteurs. Naast romans schreef hij ook diverse toneel- en tvscripts. Zijn werk werd bekroond met verschillende literaire prijzen en is vertaald in meer dan 25 talen.

Van dezelfde auteur

Laat de ware binnenkomen
De doden keren terug
Het zeewezen
Wolfskinderen
Hemelstrand

Wilt u op de hoogte blijven van de romans en literaire thrillers van uitgeverij Signatuur? Meldt u zich dan aan voor de literaire nieuwsbrief via onze website www.uitgeverijsignatuur.nl.

John Ajvide Lindqvist

Ik zal je altijd vinden
De tweede plaats

Vertaald door Edith Sybesma

SIGNATUUR

2016

© John Ajvide Lindqvist 2015

Published by agreement with Ordfronts Förlag, Stockholm and Leonhardt & Høier Literary Agency A/S, Copenhagen

Oorspronkelijke titel: *Rörelsen*

Vertaald uit het Zweeds door Edith Sybesma

© 2016 Uitgeverij Signatuur, Amsterdam en Edith Sybesma

Alle rechten voorbehouden.

Omslagontwerp: Wil Immink Design

Omslagbeeld: Tiina Weckman / Arcangel Images

Typografie: Pre Press Media Groep, Zeist

ISBN gebonden editie 978 90 5672 564 8

ISBN e-book 978 90 449 7524 6

NUR 305

Eerste druk, augustus 2016

Tweede druk, e-book augustus 2016

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnemen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

Voor Magnus Bodin en Carl-Einar Häckner
In het echt bestonden jullie
In de fantasie

1. ERVOOR

Luister naar de beweging.

*Advies van Tage Erlander aan
zijn opvolger Olof Palme, 1969*

In de Luntmakargatan, op nummer 14, in Stockholm bevindt zich een achterhuis. Ik was negentien toen ik daar in september 1985 mijn intrek nam. Ik was bij mijn moeder in de Ibsengatan in Blackeberg opgegroeid en dit was mijn eerste eigen woning. Ik had mijn baan bij het kinderdagverblijf, waar ik na de middelbare school was gaan werken, opgezegd en tevens mijn eerste en tot dan toe enige relatie beëindigd, met een meisje dat ik een paar maanden eerder had ontmoet.

Ik ging in de stad wonen om mijn eerste echte stappen in de volwassenheid te zetten. Mijn idee was dat ik aan de kost zou komen als goochelaar. In de zomer had ik een startkapitaaltje van twaalfduizend kronen bij elkaar gespaard met straatoptredens in Gamla Stan en Kungsträdgården.

Drieduizend kronen per maand voor een centraal gelegen achterhuis klinkt misschien als een koopje, maar we hebben het niet over een charmant, Astrid Lindgrenachtig huis, maar over een bakstenen blok van twaalf vierkante meter, waar nauwelijks daglicht in doordrong. Het huis was niet bedoeld als woonruimte en het verhuren ervan ging nogal stiekem. Er werd geen contract getekend.

Toen ik er de eerste keer kwam kijken, nam een reusachtig bureau van donker hout een vijfde deel van het vloeroppervlak in. Op het bureau stond een groezelige telefoon. Over de vuilgrijze vloerbedekking verspreid lagen blaadjes en totoformulieren. Het is me nooit duidelijk geworden wat de bezigheden van de eerste huurders waren, maar er hing een nogal louche sfeer in de krappe, rokerige ruimte. Mannen in versleten kostuums, overvolle asbakken en gemompelde korte telefoontjes in de plakkerige hoorn.

Er waren een gootsteen en twee kookpitten, maar er was geen douche. Een hokje van twee vierkante meter herbergde een wc zonder bril en een wastafel met bruine randen. Er was een douche in het washok, kreeg ik te horen. Een douche en een badkuip. Ondanks het sombere uiterlijk van het huis, sprak het me aan en ik nam er zo snel mogelijk mijn intrek.

Nu, dertig jaar later, verbaas ik me erover hoe ik het die herfst

en winter heb uitgehouden onder dergelijke woonomstandigheden, maar het is natuurlijk anders wanneer je jong bent. Je blik is naar voren gericht, op een wazige maar stralende toekomst, en de viezigheid en het duister van het heden zijn slechts een tijdelijk ongemak. En er zijn mensen die het slechter hebben.

Ik zou goochelaar worden. Ik had een paar mooie prestaties behaald bij Zweedse en Scandinavische kampioenschappen, ik had een visitekaartje en een reclamebrochure, ik had de rekwi-sieten. Alleen had ik niet genoeg boekingen om ervan rond te kunnen komen. De verhuizing naar het centrum maakte deel uit van een poging daar verandering in te brengen.

Wat er gebeurde in de ruim zes maanden dat ik in het achterhuis woonde, zou mijn leven overhoopgooien en er uiteindelijk toe leiden dat ik horrorverhalen ging schrijven. Daar komen we nog op.

*

De alles overschaduwende herinnering aan die periode is duis-ternis. Dat ik mijn dagen in het duister sleet. Dat had te maken met de ligging van het achterhuis en met mijn slaapritme.

Het huis stond midden op een krappe binnenplaats, waar zelden of nooit direct zonlicht kwam. Het werd omgeven door flats van vier verdiepingen hoog, die tegen de glooiing van de Brunkebergsheuvelrug waren gebouwd, waardoor er niveaunderschillen bestonden tussen de portieken. Twee ervan bereikte je via een trap, die langs de zijkant van het achterhuis liep. De mensen die over de trap liepen, konden recht bij mij naar binnen kijken. Nu zou ik tegen de inkijsk dunne gordijnen hebben opgehangen, die tegelijkertijd een sprankje daglicht doorlieten. Op mijn negentiende liet ik gewoon de luxaflex neer.

Daar kwam bij dat ik toen ook al een nachtmens was. Vaak legde ik pas om drie of vier uur 's ochtends mijn matras op de grond, maakte mijn bed op en sliep tot een uur of twaalf. Soms was het al twee uur wanneer ik, na koffie en ontbijt achter mijn bureau, de deur uit ging. In de wintermaanden werd het dan al donker.

Het licht dat ik kreeg, was afkomstig van straatlantaarns en etalages, en, als ik thuis was, van een tl-buis aan het plafond, die de twaalf vierkante meter in een koud, wit schijnsel dompelde. Vaak deed ik alleen mijn bureaulamp aan en bracht mijn dagen in het halfduister door.

Ook mijn directe omgeving zie ik als voortdurend in schaduw gehuld. Wanneer ik het achterhuis verliet, kwam ik via een deur in een trappenhuis met donkergrijs marmer en bruine muren, waar ik doorheen liep om bij de buitendeur te komen en in de Luntmakargatan. Links had ik de Sveavägen met zijn licht en zijn verkeer, rechts de opening van de Brunkebergstunnel.

In de loop van dit verhaal zal er meer te vertellen zijn over de Brunkebergstunnel, maar voor dit moment beperk ik me tot de constatering dat de tunnel, die in de berg van rollende stenen was uitgegraven, langs het pand liep waarvan mijn achterhuis deel uitmaakte. Voorlopig is dat genoeg.

Mijn gebruikelijkste route voerde me de andere kant op, door de nauwe passage van de Tunnelgatan, tussen raamloze gevels. Het was daar altijd vochtig en er sijpelde water in de kieren tussen de straatstenen. Na een vijftigtal stappen kwam ik bij de gezellig verlichte etalage van Dekorima.

Het zou nog een halfjaar duren voordat er foto's van deze plek de wereld over geseind zouden worden en er druk naar mij zou worden gezocht, maar eerder al had ik het idee dat er iets bijzonders aan de hand was met de plek waar tegenwoordig een bronzen plaquette herinnert aan de moord op de Zweedse premier Olof Palme.

Ik bleef daar vaak staan, enerzijds omdat ik na een tocht door duistere passages eindelijk in het licht van de stad kwam en anderzijds omdat die onbeduidende kruising voor mij de kwintessens van *Stockholm* was.

Als een toerist, na de bezienswaardigheden van de stad te hebben afgevinkt en de weerspiegeling van het Stadhuis in het Mälarmeer, het uitzicht vanaf de Västerbrug en een veerpont naar Djurgården met de heuvels van Södermalm op de achtergrond te hebben gefotografeerd, mij zou hebben gevraagd: 'Waar

moet ik heen om het eigenlijke Stockholm, dat meer is dan het Vasamuseum en Gamla Stan, te zien?’, dan is het niet onwaarschijnlijk dat ik zou hebben geantwoord: ‘Ga naar het kruispunt Tunnelgatan-Sveavägen. Blijf staan. Kijk om je heen. Luister. Wacht een poosje. Daarna kun je thuis vertellen dat je in Stockholm bent geweest.’

Alles is er dichtbij, zonder dat die plaats zelf iets is. Je hebt een trap naast je naar het metrostation van Hötorget, je kunt de blauwe gevel van het Concertgebouw zien en daarachter de glazen staaf op Sergels torg. Achter je bevindt zich de Brunkebergstunnel, die Norrmalm en Östermalm met elkaar verbindt, en vlak naast je de kruising van Stockholms slagaderen, Kungsgatan en Sveavägen. Precies op het punt waar jij staat gebeurt niets, maar je hoeft maar een paar stappen te zetten in een willekeurige richting, of er gebeurt wel iets. Je bevindt je in de naaf.

*

Toen ik in het achterhuis kwam wonen, was het nog een week tot aan de verkiezingen en de stad hing vol met foto’s van mensen die iets te zeggen hadden. De yup in zijn sportauto die de economie op orde wilde brengen, bijvoorbeeld. Voordat ik Blackeberg verliet, had ik mijn eerste stembiljet gekregen en dat wilde ik gebruiken om op de socialisten te stemmen. Van huis uit was ik lichtelijk links georiënteerd en bovendien leken de alternatieven me niks. De liberale koppen hadden iets bedrieglijks, terwijl Palme altijd Palme was.

Dat van die duisternis was de eerste tijd niet zo. Het was september en Indian summer, wittebroodsweken waarin ik in een lichte en luchtige stad kwam. Ik besteedde hele dagen aan rondlopen en ter plaatse zijn. Een Stockholmer.

Ik dronk café au lait in Konditori Kungstornet, ik las Stig Dagerman en probeerde interessant te doen. Af en toe stond ik een uur voor de tv-schermen op de muziekafdeling van warenhuis Åhléns naar videoclippen van Madonna, Wham! en a-ha te kijken. Ik jatte platen op dezelfde afdeling door ze onder mijn arm te stoppen en

naar buiten te lopen. 's Avonds en 's nachts goochelde ik.

De Scandinavische kampioenschappen zouden eind september van start gaan in Kopenhagen en mijn ambitie was winnen bij het onderdeel close-up goochelen. Dat zou mooi staan op mijn cv, voor als ik werk zocht als entertainer in een restaurant. Close-up goochelen stelt hoge eisen aan je techniek, aangezien het publiek maar een meter van je af staat. De manipulaties moeten onzichtbaar zijn.

Op mijn dertiende heb ik een week lang met een munt van vijf kronen gepalmeerd in mijn rechterhand rondgelopen om mijn vingers natuurlijk te leren bewegen en niet te laten merken dat ik iets in mijn handpalm verborgen hield. Toen ik vijftien was, sleet ik de huid van dezelfde handpalm totdat die bloedde, met het doel een eeltplek te krijgen, die me in staat zou stellen de truc uit te voeren met de munt die de zwaartekracht trotseert. Goochelen was mijn passie, de kant die ik op wilde.

Ik was twee keer als tweede geëindigd bij de Scandinavische jeugdkampioenschappen. In Kopenhagen zou ik voor het eerst als senior meedoen en eerlijk gezegd schatte ik mijn kansen niet zo hoog in. Maar ik wilde het proberen. In het optillen van twee kaarten tegelijk, in palmeren en in *side steals* deed ik voor niemand onder en door het goochelen op straat had ik geleerd hoe belangrijk het is om de mensen nieuwsgierig te maken en zo het contact met het publiek vast te houden.

Toen ik voor de derde of vierde nacht aan mijn bureau voor een spiegel mijn handbewegingen zat te oefenen – de munt overbrengen moet er precies hetzelfde uitzien als de munt niet overbrengen – ging de telefoon. Het was kort na enen en ik had geen idee wie me op dat tijdstip zou willen spreken, maar ik legde mijn spullen neer en nam op.

‘Met John.’

Het duurde even voordat de persoon aan de andere kant van de lijn iets zei, maar uiteindelijk klonk er een gedempte mannenstem, die vroeg: ‘Is Sigge daar?’

‘U hebt waarschijnlijk een verkeerd nummer gedraaid,’ zei ik. ‘Hier is geen Sigge.’

Weer een pauze. Toen: 'Is hij daar geweest?'

'Nee. En hij komt ook niet.'

'Hoe weet je dat?'

'Omdat ik geen Sigge ken.'

'Natuurlijk ken je die wel. Iedereen kent Sigge.'

'Ik niet.'

De persoon aan de lijn zuchtte, alsof hij mijn onwil om een kennelijk feit te aanvaarden vermoeiend vond. Ik wilde al ophangen toen hij vroeg: 'Wat ben je aan het doen?'

'Wat?'

'Wat ben je aan het doen? Op dit moment?'

Mijn blik vloog over de voorwerpen voor me. De close-upmat, de munten en het kaartspel. Hier moet iets worden toegevoegd over negentien jaar oud zijn. Als iemand me nu zoiets zou vragen, zou ik hem afpoeieren en ophangen. Ik heb een gezin, een huis, een vastomlijnd leven. Toen ik negentien was zagen de grenzen er anders uit en ik antwoordde: 'Ik ben aan het oefenen.'

'Wat oefen je?'

'Goochelen,' zei ik, niet zonder trots.

De persoon aan de andere kant vatte de situatie samen: 'Je bent midden in de nacht aan het oefenen met goochelen.'

'Ja, dat klopt.'

'Wat wil je daarmee bereiken?'

Ik hoorde geen kwaad in de manier waarop de vraag werd gesteld. De toon was oprecht. Er was een eenvoudig antwoord en dat gaf ik hem: 'Over een paar weken zijn de Scandinavische kampioenschappen en...'

De ander viel me in de rede. 'Nee, nee. Wat wil je bereiken?'

'Ik begrijp niet wat u bedoelt.'

'Nee? Denk daar dan maar eens over na.'

De verbinding werd verbroken en ik bleef met de hoorn in mijn hand zitten. Die was verbonden met dezelfde telefoon die al in het huis stond toen ik er voor het eerst kwam. Ik had hem schoongemaakt en het nummer gewijzigd. Nu kwam de listige gedachte bij me op dat het oude nummer nog in de telefoon zat.

Wat wil je bereiken?

Het kon plagerij zijn. Iemand die als een existentialistische telefoongrappenmaker lukraak onbekenden belde en kritische vragen stelde over hun levenskeuzes. Ik keerde terug naar de munten, aangezien er nog steeds een zekere krampachtigheid in mijn *Han Ping Chien* zat.

Ik had de valse werpbeweging een keer of tien uitgevoerd, toen ik besepte dat ik niet oplette waar ik mee bezig was, dat ik met mijn gedachten elders was.

Wat wil je bereiken?

Het moest lijken alsof ik de munt die ik in mijn rechterhand hield weggooidde, terwijl ik met mijn linkerhand een munt liet, zodat de vallende munt uit de rechterhand leek te komen. Ik wilde dat op zo'n manier doen dat zelfs iemand die de truc kende niet kon vermoeden dat die was uitgevoerd. Het was praktisch onmogelijk en dat wilde ik bereiken. Ik had de beweging vijftig à zestig uur lang herhaald om dit niveau te bereiken, maar toch was ze niet perfect. Het laatste niveau, waarop de beweging vanzelfsprekend lijkt, ontbrak.

Bij goochelen gaat de ontwikkeling met sprongen. Je herhaalt een beweging totdat je het helemaal zat bent en opeens, op een dag, is er een duidelijke verandering opgetreden. Alle spieren in handen, vingers en armen werken samen en de beweging is even natuurlijk als het vastgrijpen van een vork.

Zo ver wilde ik zien te komen voor de Scandinavische kampioenschappen en nu was ik afgeleid. Mijn handen bewogen mechanisch en zonder gratie. Ik besloot dat het genoeg was voor die nacht en dat ik een douche zou nemen en daarna naar bed zou gaan. Ik pakte schoon ondergoed en een handdoek en ging naar het washok.

*

Het washok was een plaats vol tegenstrijdigheden. Enerzijds zat het in een ruimte die met dynamietexplosies was gemaakt in de rotsen bij de Brunkebergstunnel en soms voelde ik het gewicht van de steenmassa's als een druk op mijn hoofd, mijn lichaam.

Anderzijds was het er licht en schoon en rook het er lekker. Er stonden twee wasmachines, twee wasdrogers en een droogkast. Een tafel om was op te vouwen en een verbluffend gemakkelijke stoel waarin je kon zitten wachten tot de machines klaar waren. Achterin was een deur die naar een gecombineerde toilet- en doucheruimte leidde.

Aan dat vertrek was niet dezelfde zorg besteed als aan de rest van het washok. De badkuip was van een ouderwets model, met versleten email met krassen waar viezigheid in zat die niet weg te krijgen was, de douchekop was roestig en over het plafond, boven de badkuip, liep een diepe scheur in het stucwerk. Als om de treurige staat van het vertrek te verdoezelen werd het slechts door een zwakke gloeilamp aan het plafond verlicht.

Vanwege die achterafpositie van het vertrek en hoe het eruitzag, kreeg ik af en toe last van claustrofobie wanneer ik in de badkuip stond en de miezerige straaltjes over mijn lichaam sijpelden. Ik denk dat het door de bergwanden kwam. Ook al kon ik ze niet zien, ik voelde ze om me heen, hun leeftijd en hun gewicht.

Ik douchte altijd snel om in het licht van het washok te komen, die avond ook. Ik verliet het sombere vertrek met mijn handdoek over mijn schouder en ging op de stoel zitten, omdat het bekende gevoel weer op kwam zetten.

Op dit tijdstip kon het washok worden gezien als een deel van mijn eigen woning, aangezien niemand anders er na tien uur 's avonds gebruik van maakte. Ik legde mijn armen op de leuningen van de stoel, deed mijn ogen dicht en ademde diep in. Ik aarzel mijn nachtmerries angst te noemen, uit respect voor de mensen die er echt door getergd worden, maar het was er wel een milde versie van. Een weifelende ongerustheid, een donkere zee, die tegen een verre oever in mijn borst sloeg.

Het washok hielp. Het licht dat mijn oogleden streekte, de geur van schone kleren. Ook al was het op dit moment van mij, het was tegelijkertijd een collectieve plaats, die de eenzaamheid verzachtte. Ik ademde zo rustig mogelijk in door mijn neus en zoog microscopische deeltjes van het leven van mijn burens op.

Zoals zo vaak tijdens mijn doorwaakte nachten kwam de her-

innering aan het kind in het bos bij me boven. Er zat een slot in mij, iets wat me belette werkelijk contact te maken met andere mensen en wat me tot een isolement veroordeelde. De sleutel van dat slot zat in de gebeurtenis met het kind in het bos, maar ik kon hem niet vinden.

Ik had misschien een kwartier in de armleuningen zitten knijpen, toen ik een besluit nam. Wilde ik het project volwassen worden met succes afronden, dan moest ik aan de slag met de demonen van mijn jeugd, of ze in elk geval benoemen.

Ik verliet het washok en ging terug naar mijn huis en mijn bureau, waar ik de goochelspullen opzieschoof en op de vrijgekomen plaats een pen en een schrijfblok neerlegde. Ik had nog nooit op die manier geprobeerd te schrijven, dus om op gang te komen pende ik het verhaal over het kind in het bos neer alsof het om een sprookje ging.

*

Jaren geleden, in een plaats die Blackeberg heette, was er eens een jongen die het liefst in het bos was. De andere kinderen plaagden hem altijd en noemden hem Varken en zeiden dat hij vies en lelijk was. Dat ging de jongen uiteindelijk zelf geloven en daarom trok hij zich terug in het bos.

Het bos tussen de Ibsengatan en het Räckstamoeras was maar een bosje. Daar had de jongen een hut gebouwd van planken en takken, hoog in een boom. Elke middag na schooltijd zat de jongen in zijn hut te fantaseren over werelden die op de onze leken, maar toch heel anders waren. Werelden waarin hij populair was en een belangrijke rol speelde. Hij droomde over superkrachten en vampiervrienden, speelde scènes af waarin hij terugsliep en zijn plaaggeesten de kop aftrok, of hen door vuur liet verteren.

Op een middag begin september kwam de jongen net als altijd bij zijn hut. Hij had chocola bij zich, een Dajm en een Japp, die hij bij Sabis had gestolen. Die wilde hij opeten terwijl hij van toekomstige overwinningen droomde.

Toen hij bij de boom omhoog stond te kijken naar de hut, viel

hem al op dat er iets anders was dan anders. Door de kieren in de vloer was iets roods te zien, wat er de vorige dag niet was geweest. Hij zag ook een beweging, maar toen de jongen riep, kwam er geen reactie.

Alleen in zijn fantasie was hij een moedige jongen en hij was bijna naar huis gerend, in de hoop dat het probleem zich vanzelf zou oplossen, dat degene die zich in de hut bevond de volgende dag verdwenen zou zijn. Maar de voorzichtigheid in de beweging die hij had gezien, deed hem besluiten toch in de boom te klimmen.

In de hut, in de hoek gedrukt, zat een jongen van een jaar of vijf, zes. Hij droeg een kapot en verschoten dun, gevoerd jack en een joggingbroek met vlekken. Zijn gezicht was vies en zat onder de wonden, hij keek geschrokken. Hij leek nog het meest op een oorlogsvluchteling uit Irak of Iran. Maar hij zag er Zweeds uit.

‘Hoi,’ zei de jongen tegen het kind. ‘Wat doe jij hier?’

Het kind staarde hem alleen maar aan. Toen de jongen in de hut klom, schoof het kind nog verder de hoek in, alsof het zich naar buiten kon dringen en verdwijnen. De jongen ging in de tegenovergestelde hoek zitten en krabde op zijn hoofd. Hij keek door de opening naar buiten. Zulke kleine kinderen zouden niet alleen in het bos mogen zijn.

‘Waar zijn je ouders?’

Er veranderde iets in het gezicht van het kind, alsof er een wolken schaduw langs trok. De jongen leunde naar voren en vroeg: ‘Zullen we je ouders gaan zoeken?’

De ogen van het kind, die al wijd opengesperd waren, werden nog groter en het kind schudde zijn hoofd met een dusdanig kleine beweging dat het nog het meest op trillen leek.

‘Nee, nee,’ zei de jongen. ‘Wat moeten we dan doen?’

Daar had het kind geen antwoord op en de jongen haalde zijn snoepgoed tevoorschijn. Het kind kreeg iets wellustigs in zijn ogen en de jongen stak hem de Japp toe. ‘Wil je die?’

Voorzichtig, alsof de reep een cobra was, die elk moment kon bijten, stak het kind zijn hand uit om hem aan te pakken. Er was iets raars aan de vingers van het kind, die staken alle kanten uit. Zodra het kind het snoep op veilige afstand had gekregen, scheurde het de

verpakking eraf en viel er met zo'n heftigheid op aan dat stukken van de wikkel mee zijn mond in gingen. Het kind kauwde, terwijl hij door zijn neus hijgde.

'O jee,' zei de jongen. 'Jij had trek, zo te zien.'

De jongen keek naar de Dajm en woog de voor- en nadelen tegen elkaar af. Hij had niet direct honger, maar hij lustte wel wat. Toen het kind de Japp had opgeschrokt, stak de jongen hem de tweede reep toch ook toe.

'Hier. Neem die ook maar.'

Ditmaal nam de jongen het geschenk sneller aan. De jongen zat in zijn hoek te kijken hoe de kaken van het kind de kern van karamel met krachtig gekraak vermaalden. Het was wel grappig. Alsof hij een huisdier had.

Het was ongemerkt dag geworden terwijl ik zat te schrijven en er lekte een zwak licht door de lamellen van de luxaflex. Tijdens het neerschrijven van de laatste zinnen waren mijn oogleden zwaar geworden en ik legde mijn pen neer. Ik wist niet of het een goed project was, maar nu had ik er in elk geval een begin mee gemaakt.

Toen ik mijn matras had neergelegd, mijn bed had opgemaakt en erin was gekropen, bleef ik nog lang liggen nadenken over hoe ik verder zou gaan met het verhaal. Het was de eerste keer dat ik in contact kwam met de lasten en de lusten van het schrijven en ik besloot dat het toch vooral positief was. Door het verhaal te vertellen verloor het zijn dreigende, vormeloze toestand en werd het iets wat ik kon wenden en keren, van verschillende kanten bekijken alsof het iets hanteerbaars was.

*

De volgende dag werd een soort sociale schok voor me, aangezien ik met niet minder dan twee van mijn burens in gesprek raakte.

Ook al bracht ik de nodige tijd door in het washok, ik had het nog niet gebruikt voor zijn eigenlijke doel, maar de Ikea-tas waar

ik mijn wasgoed in bewaarde raakte vol en mijn klerenkast leeg, en ik had een wasmachine gereserveerd.

Het duurde even voor ik doorhad hoe de machines werkten en ik had bijna al mijn gereserveerde tijd nodig. Toen ik met nog vijf minuten te gaan mijn droge en schone kleren in de tas stopte, kwam er een keurig geklede meneer binnen.

‘Bijna klaar,’ zei ik.

Hij wuifde afwerend en vroeg: ‘Woon jij in het achterhuis?’

Ik wist niet hoe legaal het was dat ik daar woonde, dus ik humde en bewoog met mijn hoofd op een manier die van alles en nog wat kon betekenen. Hij moet het toch voor een bevestiging hebben gehouden, want hij zei: ‘Dat is mooi. Het is gezelliger wanneer daar ’s avonds licht brandt.’

Gerustgesteld door zijn positieve houding maakte ik van de gelegenheid gebruik om te vragen: ‘Weet je wie daar voor mij heeft gewoond?’

‘Nee. Het was daar een komen en gaan van mensen. Het leek me niet helemaal... correct, als je begrijpt wat ik bedoel.’

Ik griste de rest van mijn was uit de droger en maakte het pluizenfilter schoon. Op weg naar buiten liep ik langs de man met zijn vuile was. Overhemden, broeken en ondergoed. Het bijzondere was dat alles zorgvuldig gevouwen was. Vóór het wassen. Ik zei hem gedag en liep naar mijn huis.

Nadat ik mijn kleren in de kast had gelegd, besloot ik te gaan lunchen bij Kungstornet. Ik nam mijn schrijfblok en pen mee om eventueel verder te schrijven aan het verhaal. Toen ik de binnenplaats af liep, botste ik tegen iemand aan die ik al eens eerder had gezien. Het was een oudere dame, van ergens in de zestig. Haar appartement lag op de verdieping boven het mijne en ik had haar voetstappen op de trap voor mijn raam leren herkennen.

Vaak had ze kleine kinderen van verschillende leeftijden bij zich en ik had de conclusie getrokken dat ze een actieve oma was. Toen ik haar bij de voordeur tegenkwam, bleek dat juist te zijn. Een ventje van een jaar of zeven hield haar linkerhand vast.

‘Aha,’ zei ze en ze keek me geïnteresseerd aan. ‘Jij bent de nieuwe bewoner van het achterhuis begrijp ik?’

Toen ik dat bevestigde, stak de vrouw haar hand uit en stelden we ons aan elkaar voor. ‘Elsa Karlgren,’ zei ze en ze boog zich naar het kind. ‘En dit is Dennis, de zoon van mijn dochter.’

De jongen keek verlegen naar me op en begon vervolgens zijn veters te bestuderen, terwijl hij aan Elsa’s hand trok. Ik haalde een vijfkrone-munt uit mijn zak en liet hem aan Dennis zien, waarna ik hem wegtoverde en weer tevoorschijn toverde uit zijn oor. Ik wist niet of het gepast was, maar in een opwelling stak ik hem de munt toe en zei: ‘Die mag jij hebben. Als je wilt.’

Dennis schudde zijn hoofd en staaarde nog koppiger naar zijn voeten, terwijl Elsa zei: ‘Dat was knap, zeg.’ Ze glimlachte naar me en liep met Dennis aan haar hand door naar de trap. Ik bleef even staan voordat ik de binnenplaats verliet en voelde me zelf een kind dat niet weet hoe het eraan toe gaat in de wereld.

Toen ik mijn tonijnsalade op had en de koffie had gehaald die bij de lunch inbegrepen was, legde ik het schrijfblok op tafel en las door wat ik ’s nachts had geschreven. Het was verbijsterend hoe het onbehaaglijke verloop zijn scherpte verloor wanneer het geschreven was als een verhaal. Was dat de reden dat schrijvers schreven?

Alles was precies zo gebeurd als ik het had beschreven, maar het was ondoenlijk om alle details en waarnemingen over te brengen die in mijn herinneringen met de gebeurtenis samenhangen en er levende materie van maakten. De geur van roest in de jas van het kind, de vieze vegen in zijn nek en de scheve vingers, als een kapotte machine. Ik kon het toen niet beschrijven en dat kan ik nu nog steeds niet. Eigenlijk kon en kan ik alleen schrijven: eerst gebeurde dit en toen gebeurde dat, terwijl het echte gevoel van het gebeuren me ontsnapt.

Het maakte me niet uit of ik interessant deed toen ik me over het schrijfblok boog en verder schreef.

‘Hoe heet je?’

Geen antwoord. De viezigheid op het gezicht van het kind was nu vermengd met gesmolten chocola. Het kind deed zijn mond open alsof hij wilde antwoorden, maar in plaats daarvan kwam zijn

tong naar buiten en likte zijn lippen. De jongen zuchtte.

'Begrijp je wat ik zeg?'

Een knikken, dat even minimaal was als zijn eerdere hoofdschudden. De bewegingen van het kind waren allemaal zo klein en langzaam dat ik niet goed begreep hoe hij in de hut had weten te komen.

'Ik heet John,' zei de jongen. 'Ik ben twaalf jaar. Hoe oud ben jij?'

Het kind hield een hand omhoog en liet zijn vingers zien, die verschillende kanten op staken, alsof ze afgeknapt waren en daarna slecht geheeld. Vijf. Het gebaar ging gepaard met een onbestemde hoofdbeweging. Alsof hij het niet zeker wist. Aangemoedigd door de verbetering in de communicatie vroeg de jongen: 'Woon je hier? In Blackeberg?'

Het kind staarde hem alleen aan en de jongen wist zich geen raad. Wat deed je in zo'n situatie? Dan belde je waarschijnlijk de politie. Vanwege de winkeldiefstal was de jongen met de politie in aanraking gekomen. Toch moest je die bellen. De smeris.

'Jongetje,' zei de jongen, 'hoe je ook heet. Ik zal wel iemand moeten bellen, iemand die...'

Niets wees erop dat het kind het had begrepen, dus de jongen knikte bij zichzelf als om de juistheid te bevestigen van wat hij zonet had gezegd. Toen hij door de opening van de hut verdween om naar huis te rennen en het alarmnummer te bellen, zei het kind iets.

'Wat?' vroeg de jongen. 'Wat zei je?'

'Tering,' fluisterde het kind. 'Godverdommesteringklotekind.'

Het kind sprak de woorden zonder emotie uit, terwijl het naar de vloer keek.

'Wat zeg je daar?' vroeg de jongen. 'Ik heb je niks gedaan.'

'Slajedood teringkind.'

De jongen was niet dom. Vies en lelijk misschien, maar niet dom. Hij begreep dat het gemompel van het kind niet op hem betrekking had, maar dat het iets napraatte wat het had gehoord. Als de jongen de politie belde, als hij...

het kind verklikte

wat zou er dan gebeuren? Ze zouden de ouders van het ventje

zoeken of het joch zou in de klauwen van het maatschappelijk werk terecht komen. De jongen zou misschien zelf ook schade ondervinden, aangezien de agent had gezegd dat hij 'zo'n laf diefje' was. De jongen had over het algemeen geen goede ervaringen met het inschakelen van volwassenen om problemen op te lossen.

'Wacht,' zei de jongen. 'Ik ga even een paar spullen halen.'

Hij liet zich uit de hut zakken en rende naar huis.

Het was wel leuk om een huisdier te hebben. Om te bedenken wat het dier nodig had. De jongen wist niet veel van kleine kinderen doordat hij zonder broers of zussen was opgegroeid. Hij had wel een paar jaar een konijn gehad en die ervaring probeerde hij nu toe te passen.

Eten, drinken en een slaapplek. Het moeilijkst was het poepen en plassen. Het beste zou zijn als het kind dat in het bos kon doen, maar de jongen had de indruk gekregen dat hij de hut niet graag verliet.

In de kelderberging vond hij een oude, muf ruikende slaapzak en een emmer met een deksel. Hij propte de slaapzak in de emmer en liep terug naar het appartement, waar hij knäckebröd, kaviaar en een paar appels in een plastic zak stopte, samen met een rol wc-papier en een fles water.

*

Terwijl ik zat te schrijven hadden de lunchgasten het café verlaten. Ik tikte met mijn pen op het papier, alsof ik toegang zocht tot mijn eigen verhaal.

Waardoor word je wie je wordt? Het simpele antwoord is dat je de som bent van de keuzes die je hebt gemaakt en de daden die je hebt verricht. Maar waarom heb je juist dat gekozen en gedaan? Je moet steeds verder teruggaan, als een kind dat almaar 'Waarom?' vraagt, totdat je uitkomt bij wat er in de kraamkliniek gebeurd is.

Maar ook al zou je een gedetailleerde beschrijving krijgen van je eerste levensdagen, dan nog zou je niet al je beslissingen daartoe kunnen herleiden. Er zijn onzekere momenten, er zijn spron-

gen, en misschien is het juist de sprong die ons creëert, wanneer we buiten onszelf treden en handelen zonder rekening te houden met eerdere ervaringen.

De gebeurtenis met het kind in het bos was zo'n sprong voor mij. Ik tikte met de pen op het papier en pas toen het geluid begon te echoën, drong het tot me door wat ik aan het doen was.

Ik stopte met tikken en keek op. Aan de hoektafel achter in het lokaal zat een man in sjofele, bruingrijze kleren, die ervoor zorgden dat hij een werd met het donkere houtwerk. Hij had dun haar, was dik en had een paar ver uiteen staande ogen, die me aankeken terwijl hij met zijn vinger op de tafel tikte, naast zijn koffiekopje. Toen onze blikken elkaar ontmoetten, grijnsde hij samenzweerderig.

Ik glimlachte terug en huiverde inwendig, aangezien ik het idee kreeg dat ik naar een mogelijke versie van mezelf over dertig jaar keek. Misschien zat ik dan nog steeds alléén in Kungstornet, en had ik me uit het licht teruggetrokken. Als ik verkeerde beslissingen nam, verkeerde wegen insloeg. Ik pakte mijn schrijfblok en mijn pen en liep de zaak uit.

Ik moest succesvol worden als goochelaar, dan zou ik niet in die hoek terechtkomen. Ik moest naar huis om te oefenen, nu meteen, maar de ongerustheid had me te pakken en ik kuierde naar het Stureplan, waar ik op een bankje ging zitten lezen wat ik had opgeschreven.

In mijn overspannen toestand bedacht ik dat alles ervan afhing of ik erin slaagde het verhaal op te schrijven, of ik doorging met optekenen wat er was gebeurd. Ik stond op van het bankje en liep snel de Birger Jarlsgatan door. Ik wilde de route door de Brunkebergstunnel nemen, om eerder thuis te zijn.

De tunnel zag er in die tijd anders uit. Wat nu een futuristische corridor is die geschikt zou zijn voor een *Alien*-film, was toen ruw en het plafond werd gevormd door kale rotsen. Toen ik door de deuren naar binnen ging, klonk er muziek. Er stond een troubadour met een gitaar in de tunnel, die *'Ze zijn het allemaal vergeten, maar ik niet.'*

Elke eenzame nacht herinner ik me meer...' zong.

In de zomer in Gamla Stan en Kungsträdgården was ik doodgegooid met *House of the Rising Sun*, *Hotel California* en *Stairway to Heaven*, dus de onconventionele keus van de straatzanger maakte hem het vijfde waard dat ik in zijn hoed gooide toen ik langsliep.

‘Bedankt, man. Zeg?’ zei hij en hij stopte met spelen. Ik bleef staan en draaide me om. De man zag er niet uit als een gewone straatmuzikant. Hij droeg een kakibroek met duidelijke persvrouwen, en een wit shirt met korte mouwen. Daarbij een paar zeilschoenen. Hij had een accountant kunnen zijn die opeens had besloten voor een carrière in de muziek te gaan.

‘Ja?’ zei ik en ik keek in een paar blauwe ogen omgeven door lachrimpels. De man liet zijn blik langs het dak van de tunnel gaan en zei: ‘Het neemt toe, hè?’

Ik deed een stap in zijn richting, onzeker of ik het goed had verstaan. ‘Pardon?’

‘Het neemt toe. Toch? De druk. Die neemt toe.’

Dat verklaarde de zaak. De man was niet goed bij zijn hoofd. Hij was buiten de boot van de gangbare normen gevallen en misschien was zijn kleding een poging dat te compenseren. ‘Ja,’ zei ik, plichtmatig. ‘Succes.’

Ik wuifde zoals je naar een kind wuift, waarna ik me omdraaide om door te lopen. Achter mij hief de man het volgende lied aan: *Dit begint verdorie op liefde te lijken*, en dat volgde mij naar de uitgang aan de Tunnelgatan.

*

Toen hij dichterbij de hut kwam, was die veranderd. Het was niet meer alleen een wiebelige constructie van gevonden planken en takken, nee, het was ook een vat met een inhoud en van die inhoud ging een zuigende werking uit, die de jongen op het laatste stukje zijn pas liet versnellen.

‘Ben je er nog?’

De vraag was overbodig. De jongen wist dat het kind er nog was, zoals je in een pikdonkere kamer weet dat er nog iemand is. Maar

hij wilde het kind laten weten dat hij eraan kwam en hem niet laten schrikken. Hij liet de emmer aan de voet van de boom staan om omhoog te kunnen klimmen.

Het kind zat zoals het was achtergelaten. In de hoek gedrukt staarde het de jongen aan toen die zich over de rand trok en de plastic tas midden op de vloer zette.

'Hier,' zei de jongen en hij haalde er een stuk knäckebröd uit. Voordat hij nog iets kon doen had het kind het stuk knäckebröd al uit zijn hand getrokken en het in zijn mond gestopt. Binnen tien seconden was het op en toen het kind naar de tas reikte om meer te krijgen, trok de jongen die weg en zei: 'Even wachten.'

Het kind, dat voorovergebogen had zitten eten, liet zich met zoveel kracht terugvallen in de hoek dat de boom ervan schommelde. De jongen viste de tube kaviaar op uit de zak en liet hem aan het kind zien. 'Kijk. Ik wilde alleen...'

Hij zweeg. Er hing een klont van het een of ander uit een van de neusgaten van het kind. Het leek niet op bloed, want het was helemaal zwart. En voor snot was het te compact. Hoe smerig die gedachte ook was, het leek wel of er zieke poep uit de neus van het kind kwam. De jongen maakte een gebaar naar zijn eigen neus en zei: 'Je moet even vegen.'

Een van de kromme vingers van het kind ging in een spastische imitatie van de beweging van de jongen omhoog en de zwarte klont ging de neus weer in. De jongen draaide de tube kaviaar open en kneep een rode sliert, die hij opeens vies vond, op een stuk knäckebröd en gaf dat aan het kind. 'Hier. Zo smaakt het beter.'

Terwijl het kind at, iets minder heftig ditmaal, keek de jongen naar diens vingers. Die zagen er nauwelijks menselijk uit, het leken eerder klauwen dan vingers en sommige hadden geen nagel.

'Joh,' zei de jongen. 'Wat is er met je handen gebeurd?'

'Sodemieterop,' antwoordde het kind. 'Sodemieterop, teringjoch.'

De jongen begreep het wel. Iemand had het kind dat aangedaan en vermoedelijk was dat de reden waarom hij was weggelopen. De jongen begreep ook dat hijzelf met zijn twaalf jaar te jong was om zich met zoiets vreselijks te kunnen redden.

'Zeg,' zei hij tegen het kind. 'Moet ik de politie niet bellen?'

'Politie,' herhaalde het kind. 'Baba politie.'

'Wat zeg je nou? Is je papa politie?'

'Baba,' zei het kind en vertrok zijn gezicht. Hij miste een paar tanden. Daarna draaide hij zijn gezicht naar de hoek en maakte zich zo klein mogelijk. De jongen klom uit de boom en haalde de emmer. Hij rolde de slaapzak uit op de vloer en vertelde het kind hoe hij de emmer en het wc-papier moest gebruiken, maar hij wist niet of de boodschap overkwam.

'Ik kom morgen weer,' zei hij.

Daarna ging hij weg.

*

Toen ik klaar was met schrijven en mijn goochelnummer een paar keer had geoefend, maakte ik het eten klaar. Mijn kookkunst beperkte zich tot pasta en een paar combinaties met Uncle Ben's roerbaksauzen. Die dag sneed ik rookworst in blokjes en roerde die door de zoetzure variant. Rijst erbij. Ik at aan mijn bureau, terwijl ik naar de muur staarde, waarvan de kalk door rook en ouderdom dezelfde kleur had gekregen als de vingers van een verstokte nicotinegebruiker.

De druk. Neemt toe.

De woorden van de troubadour lieten me niet met rust, want ik voelde die druk inderdaad ook. Een ruis in mijn oren, een zacht piepen in mijn hoofd, dat ik had aangezien voor een gevolg van dikke muren en isolément. Het geluid van eenzaamheid, zo je wilt.

De druk neemt toe.

Ik waste mijn bord en bestek af en legde ze op een theedoek te drogen. Daarna stond ik met hangende armen naar de ziekelijk huidkleurige muur te kijken. De avond strekte zich voor me uit, er stond niets op mijn programma. Ik overwoog een pakje sigaretten te gaan kopen om te zien of roken iets voor mij zou kunnen zijn. Een pauze, een vlucht. Ik besloot het niet te doen. Ik bleef roerloos staan en voelde de druk. Hoe die toenam. Alsof ik me in een watertank bevond en heel langzaam zonk. Het fluiten

in mijn hoofd, de druk op de trommelvliesen. Ik kon me niet bewegen, ik durfde niet te ademen, uit angst dat ik werkelijk vloeistof mijn longen in zou voelen stromen.

Toen de telefoon ging, veroorzaakte het signaal een breuk. Er sloeg een voorhamer tegen de tank, en wat mij bedrukte, liet los. Mijn hand was vrij om de hoorn naar mijn oor te brengen, zodat ik de bekende stem kon horen.

‘Mag ik Sigge even?’

‘Dit hebben we al eens besproken. Sigge is hier niet.’

‘Is hij er nog steeds niet?’

‘Hij is hier nooit geweest.’

Ik wilde er al aan toevoegen dat hij ook nooit zou komen, toen de ander me in de rede viel en vroeg: ‘Hoe weet je dat?’

‘Sorry?’

‘Hoe weet je dat hij daar niet is geweest?’

‘Omdat ik de enige ben die hier woont.’

‘Mmm. Maar we hebben het niet over jou. We hebben het nu over Sigge.’

Was de druk echt weggevallen, of had de telefoon me alleen afgeleid, zodat ik die niet voelde? Ik ademde voorzichtig in om te controleren of mijn longen ongehinderd konden uitzetten.

‘Ja toch?’

Waarschijnlijk had ik mijn gedachten even laten afdwalen, want ik wist niet meer waarop hij doelde, dus ik vroeg: ‘Wat?’

‘We hebben het nu over Sigge.’

‘Ja. Klopt. Maar die is hier niet.’

‘Weet je dat wel zeker?’

Ik liet de hoorn zakken en keek naar de wc-deur, ik luisterde scherp en kreeg het idee dat daar inderdaad iemand was. De persoon aan de andere kant van de lijn zei iets en ik pakte de hoorn weer op. ‘Wat?’

‘Ik zei dat je niet zeker van je zaak lijkt. Misschien is Sigge daar toch?’

Ik wilde de hoorn bijna neerleggen om de wc te inspecteren, maar ik riep mezelf tot de orde en stelde de vraag die ik al eerder had moeten stellen: ‘Zeg, die Sigge van jou, wie is dat?’

De man aan de andere kant van de lijn grinnikte en ik zag hem zijn hoofd al schudden terwijl hij zei: ‘O, o, o, dat zou je weleens willen weten, hè?’

‘Ja, graag.’

‘Nee, dat gaat niet, zie je. Als je het niet weet, dan komt dat nog wel. Maar volgens mij weet je het wel. Blijf alleen niet te veel hangen bij de naam Sigge. Wat is nou een naam? Nu moet ik ervandoor.’

Voordat ik nog iets kon zeggen, hing de man op en ik luisterde naar de atmosferische ruis van de telefoonleidingen. In de verte hoorde ik stemmen, maar ik kon geen woorden onderscheiden. Toen ik zo een poosje had gezeten, legde ik de hoorn neer en opende de deur van de wc. Er was niemand en ik hoorde alleen de beweging van het water in de buizen, dat omhoog- en omlaagging.

Die avond overleefde ik ook, want zo gaat dat. De ene minuut wordt bij de andere gevoegd en de tijd verstrijkt. De volgende dag was verkiezingsdag en ik zou mijn stem uitbrengen. Daar hield ik me aan vast. Waarschijnlijk luisterde ik ook een groot aantal keren naar *Shake the Disease* van Depeche Mode, die single had ik een paar dagen eerder gestolen. Het trieste intro met de eenzame stem van Martin Gore was als een beschrijving van iets wat ik herkende, een metgezel.

*

*Die nacht kon de jongen niet slapen. Hij lag met zijn hoofd diep weggezakt in zijn kussen en bedacht dat hij vergeten was een kus-
sen voor het kind mee te nemen. Vandaar gingen zijn gedachten
verder, naar het beeld van het kind, in elkaar gedoken op de vloer
van de hut. In het bos, in het donker.*

*Misschien had hij wel kunnen slapen als zijn gedachten daar
waren gestopt, maar ze bleven onbarmhartig draaien rond het ui-
terlijk van het kind en wat het had moeten doorstaan. De kapotte
tanden, de gebroken vingers.*

Zodra de jongen zijn ogen dichtdeed, zag hij zichzelf opgesloten

in een krappe, donkere ruimte. Een deur die werd opengegooid, handen die hem vastpakten en hem naar buiten sleepten, schoppen, klappen en erger. Werktuigen.

Hij raakte de beelden niet kwijt, maar vond uiteindelijk een methode om ermee om te gaan. In plaats van degene te zijn die werd mishandeld maakte hij van zichzelf degene die de mishandeling uitvoerde. Dat was ook onplezierig, maar het gaf een zekere voldoening. Hij had de macht. Die troostrijke gedachte maakte het hem uiteindelijk mogelijk om in slaap te vallen.

*

Op mijn stembiljet werd mij gevraagd mijn stem uit te brengen in de school van Blackeberg. Het zou nog vijftien jaar duren voordat ik delen van de handeling van *Laat de ware binnenkomen* in juist dit gebouw situeerde, maar toen ik duizelig van slaaptkort wakker werd op de ochtend van de verkiezingsdag, voelde ik een bonzende angst.

Ik was nog lang niet klaar met mijn jeugd en daarbij ging het niet alleen om de gebeurtenis met het kind in het bos. Ook 'normalere' dingen lagen als een troebel bodempje onder in mijn bewustzijn en als ik mijn vingers daar niet in hoefde te steken deed ik dat ook niet.

Isolement creëert egocentrisme. Bij gebrek aan externe prikkels kun je gemakkelijk denken dat de wereld een machine is die zo is afgesteld dat ze een baan beschrijft om jou heen. Toen ik van metrostation Blackeberg naar de bakstenen kolos in de Björnsonsgatan liep, had ik het idee dat het allemaal om mij en het schoolgebouw ging, om hoe we elkaar weer zouden zien.

Ik weet niet of het een tegenvaller of een opluchting was toen het helemaal niet de dag bleek te zijn van 'jongeman keert terug naar zijn verleden' maar van de verkiezingen voor het Zweedse parlement, gemeenten en provincies. Het schoolplein was vol met mensen met partijspandoeken en ze stopten me briefjes toe waarvan ik niet wist wat ik ermee moest.

Het werd me allemaal uitgelegd en ik stopte mijn stemmen

voor de socialisten in drie enveloppen. Toen ik de enveloppen aan de voorzitter van het stembureau overhandigde en hij me afvinkte op een lijst, ervoer ik even een gevoel van saamhorigheid, het gevoel dat ik deel uitmaakte van een groter geheel en ik besefte dat ik echt wilde dat de socialisten zouden winnen. Niet vanwege een diepe overtuiging, maar omdat het mijn team was. Ik had immers op hen gestemd. Daar en toen besloot ik het verkiezingsfeest van die avond te volgen.

Het gevoel van saamhorigheid nam af toen ik het lokaal verliet en de trap op liep naar mijn oude gang. Die was niet veranderd en rook nog net als toen. Een mengeling van zweet, papier, verveling en hormonen. Ik ging op de bank voor mijn voormalige klaslokaal zitten en probeerde iets te voelen. Ik voelde niets, alleen een misplaatste nostalgie, dus pakte ik mijn schrijfblok om een niet zo lang vervlogen tijd weer op te roepen.

*

De volgende dag was een slechte dag. Jimmy leek wel bezeten van het spelletje 'de lucht is vrij' en in elke pauze wapperden zijn handen heen en weer voor de ogen van de jongen. Zodra de jongen met zijn ogen knipperde of zijn gezicht probeerde weg te draaien kreeg hij een klap op zijn wang. Conny en Andreas assisteerden met knepen en scheldwoorden, om de moeilijkheidsgraad te verhogen.

Het pesten op zich was niet het ergste. De jongen had geleerd zijn gedachten weg te laten vliegen terwijl het gebeurde, de tijd te laten verstrijken tot het voorbij was. Waar hij minder goed mee kon omgaan was het constante gevoel achtervolgd te worden. Dat het schoolplein en de gangen en lokalen onveilige plaatsen waren, waar elk moment de volgende aanval kon komen, uit een onbekende hoek en op een onbekende manier. De jongen kon nooit ontspannen en van de constante spanning in combinatie met slecht slapen werd hij ontzettend moe.

Tijdens het laatste lesuur van die dag, wiskunde, zat de jongen een gemakkelijke vergelijking op te lossen, toen er bloed op het ruitjespapier druppelde. Zijn eerste gedachte was dat het weer een

streek van Jimmy was, maar de druppels namen in frequentie toe en toen hij zijn hoofd optilde, liepen ze in zijn mond.

Hij kreeg toestemming de les te verlaten en rende naar de wc, waar hij proppen papier in zijn neusgaten stopte. De school ging over twintig minuten pas uit en dat gaf hem de ideale kans om zijn spullen bij elkaar te rapen en rustig zijn jas aan te trekken. Daar maakte hij gebruik van.

Het was fijn om naar huis te lopen zonder over zijn schouder te hoeven kijken en de meeste spanning in zijn lijf verdween. De jongen voelde de proppen in zijn neus en dacht aan het zwarte spul dat uit het kind was gekomen. Wat was dat? Hij had nog nooit zoiets gezien. Het leek nog het meest op een zwarte slang die zijn kop opstak en probeerde naar buiten te komen. Iets bijzonders, iets anders.

*

Die avond bracht ik door met het werpen van muntjes en het manipuleren van speelkaarten, in de lichtkring van mijn bureaulamp, terwijl iets achter mijn rug ernaar streefde gestalte te krijgen.

De druk. Neemt toe.

De woorden van de troubadour hadden mijn vermoeden bevestigd en toen ik daar eenmaal aan dacht, kon ik er niet meer mee stoppen. Ik peilde om me heen of ik de groeiende druk kon voelen. Om negen uur gaf ik het op en ik trok mijn jas aan om naar Monte Carlo te gaan. Ik stopte een spel kaarten bij me en een duimspits, voor het geval ik iemand tegenkwam om voor te goochelen.

Restaurant Monte Carlo, op de hoek Sveavägen-Kungsgatan, was een poel des verderfs. Dat voelde je, net zoals je aan mijn kamer voelde dat die voorheen door criminelen gebruikt was. Het uiterlijk, de kleding en de houding van de klanten droeg eraan bij, maar het zat hem ook in hoe de mensen naar elkaar keken, hoe ze hun gesprekken voerden. Ook buiten de roulette- en blackjack-tafels draaide het om waakzaamheid, machtsevenwicht en geld.

De grote tv, waarop normaal gesproken sport of muziekclips

te zien waren, stond afgestemd op het verkiezingsfeest, zonder geluid. Ik bestelde een biertje aan de bar en ging aan het enige lege tafeltje zitten, terwijl er op het scherm cirkeldiagrammen voorbijkwamen. De prognoses wezen op een overwinning voor links. Ik hief mijn glas en proostte met de foto van Olof Palme die werd getoond.

Achter mij hoorde ik iemand met de overdreven nadruk van een dronkaard uitroepen: 'Straks wordt het een en al Sovjet. Spetsnazafdelingen op straat en onderzeeboten in de Oostzee, en dan zit Palme te grijnzen en in zijn handen te wrijven, terwijl het geld naar de werknemersfondsen gaat en naar Moskou verdwijnt. Verdomme.' Ik draaide me om en zag een man met een yuppie-uterlijk met zijn vuist naar het scherm zwaaien, waarop een vrolijke Olof Palme zich nu een weg baande door de mensenmassa met een boeket rode rozen in zijn armen.

De vriend van de boze man, met net zo'n kapsel en in net zulke kleren, probeerde de man over te halen weer te gaan zitten, maar hij bleef met zijn vuist zwaaien. Toen de zittende iets zei, antwoordde de ander: 'Ik zeg wat ik wil. Als iemand die klootzak om zeep zou helpen, zou ik dansen op zijn graf.'

Flikkerend licht van de tv toen Olof Palme overspoeld door fotoflitsen op een podium klom, de bos rozen in de lucht stak en naar voren leunde, naar een microfoon. Aan zijn lippen kon ik zien dat hij zei: 'Kameraden!'

Het begon te fluiten tussen mijn slapen. Ik zat op de snijlijn tussen de vrolijkheid op het tv-scherm voor me en de boosheid achter mijn rug

De druk. Neemt toe. En dat voelde tegenstrijdig en smerig op een manier waar ik misselijk van werd. Ik stond op van mijn tafeltje en verliet het lokaal. Buiten haalde ik een paar keer diep adem en de misselijkheid werd iets minder.

Ik moet oefenen.

Ik moet oefenen met goochelen. Ik moet de munten beter werpen, ik moet alle bewegingen soepeler uitvoeren. Het moet zuiverder, handiger. Dáár moet ik heen. Ik moet loskomen.